

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: *DUMINEC'A.*

PRETIULU ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungari'a:
Pe unu annu 5 fl. — cr., pe 1/2 annu 2 fl. 50 cr.
Pentru Romani'a si strainetate:
Pe unu annu 14 fr., pe jumetate annu 7 franci.

PRETIULU INSERTIUNILORU:

Pentru publicatiunile de trei ori ce contienn
cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.;
si mai sus 5 fl. v. a.

Correspondentiele sè se adreseze Redactiunei

„BISERIC'A si SCÓL'A.“

Èr banii de prenumeratiune la
TIPOGRAFIA DIECESANA in ARAD.

In diu'a Pogorîrii Duchului santu.

Serbàm astadi de nou!

Serbàm astadi amintirea dilei, in carea s'a pusu pétr'a fundamentala, pentru cá maretiu si splendidu sè se ridice pre dens'a edificiuu bisericeii lui Christos.

Nu a fost acésta pétra nici din materia, nici cioplita de mana de omu, cá se o póta timpulu consumá, seau vre unu altu dusimanu se-o sdrobésca; si facendu-o se dispara se póta vre odata sè se clatine din temeliea zidirea cea mare cladita in decursulu vécuriloru pre dens'a.

Domnulu celu vecinicu a fost, si este acésta pétra, pentrucá vecinica se fia temelie'a, si vecinicu se traiésca biserice'a zidita pre dens'a.

„Pré marita minune au vediutu in diu'a, pre carea o prasnuiu astadi tóte neamurile.“

Faguinti'a Domnului s'a facutu fapta. Duchulu s'a pogoritu in limbi de focu preste apostoli, pentrucá vecinicu se petróca in inimile loru si ale urmatiloru loru, si vecinicu se imparta darurile sale omenimei, carea le cauta, si le primesce, omenimei, carea insetéza dupa ele.

Armati cu Duchulu santu apostolii inceptu a grai in streine limbi si cu streine invetiaturi. Biserice'a lui Christos si-ia inceptulu vietii si activitatii sale cá atare, pentrucá dilnicu se se latiésca, dilnicu se adaoage in putere, si graiurile si invetiaturile ei se strebata pana la marginea pamentului.

Biserice'a inceptu in diu'a, pre carea o serbàm astadi, a-si luá inceptulu, si indata cu acestu inceptu se inceptu si lungulu siru alu suferintieloru si góneloru apostoliloru si invetiaceiloru loru.

Râuri de sange de crestinu curgu veacuri intregi in Orientulu Europei si in totu loculu, pre unde calcă picioru de crestinu, si pre unde ómenii inceptu a traí dupa cuventulu Domnului.

„Poporulu mieu ce ti-am gresitu tie, seau cu ce te-am asupritu“ — cantam in canonulu punerii Domnului in mormentu.

„Evreiloru si limbiloru pagane cu ce v'am gresitu, seau cu ce v'am asupritu cá se ne goniti, pentrucá se-ne chinuiti, si cá se-ne omoriti“? intréba crestinii cei dantai pre gonitorii loru.

„Saule, ce me gonesci“ intréba Domnulu Ceriuriloru pre gonitoriuu celu mare alu celoru, cari vedu scaparea si mantuirea lumii numai in Crucea Domnului“?

„Pentrucá se primescu cunun'a vecinicieii, si se me invrednicescu a siedé de-a drépt'a t'a intru imperati'a t'a“ respunde Saul prin primirea botezului; ér multimea cea mare a muceniciloru sè incununéza, pentrucá pilda buna sè se faca pre sene posteritatii, si pentrucá o turma si unu pastoriu se devina lumea prin evangelia.

* * *

Dar suferintiele nu incéta in biserice'a lui Christos. Ele se continua, si se vor continuá pana la sferisitul veacului.

Fariseii si carturarii spendiura pre Celu ce a inviatu mortii, pre Celu ce a postitu, si s'a rugatu pentru densii, pre Celuce s'a umilitu, si s'a imbracatu in chipulu omului, cá se fericésca neamulu omenescu.

Nemernice omule! ai spenzuratu pre Imperatulu ceriuriloru si alu pamentului, ai ingrasiatu pamentulu cu sange de crestin, si te-ai inglodatu in noroiulu pecatelorlu!

Streina fire si nefericitu modu de gandire si de semtire, — si de trei ori mai nefericitu modu de vietia!

Semne si minuni ne-au aretatu, si continua a-ne aretá Domnulu, dar omulu, acestu nensemnatu atomu in marea vecinicieii nu voiesce se-ntieléga!

* * *

Fér'a selbatica omóra, si prapadesce totu ce afla in calea s'a. Omulu selbatecu omóra si mananca pre celu asemenea sie.

Si nu póta vin'a fer'a selbatica pentru multimea victimeloru sale. Astfelu i-a fost dat'a si ursi-

t'a, cá cu sange nevinovatu sè se imbuibe, si sè se ingrasia pre sene.

Nu este de vina selbaticulu, care traiesce in pustia, ca omóra, si mananca pre celu asemenea sie, pentruca n'a avutu dela cine se invetie a-se cunósce pre sene, a-si cunósce pre Facetoriulu seu, si lipsitu a fost de a aflá si invetiá, carea-i este chiamarea pana cand este pre acestu pamantu.

* * *

Si veacuri multe au trecutu acum, de cand biseric'a nentreruptu lucra cu armele sale: crucea si evangeli'a, contra selbataciei si pentru o adeverata civilisatiune a intregu neamului omenescu; dar gónele de odinióra ale crestinatátii s'au mai aretatu si de atunci incóce, si Ddieu scie cât timpu are se mai tréca, pana cand in o forma, seau in alta voru mai incercá inca sè se repetiésca.

Nu se mai omóra nimenea astadi pentru credinti'a si pentru legea s'a in form'a, in carea se omorau odinióra martirii crestinatátii; dar multe sunt cáile si formele, in cari se semte si astadi din asprirea góneloru de odinióra.

Nu este „pre pamantu pace si intre ómeni buna voire.“

Duchuri si curente rele au avutu totdeuna mai multa, seau mai putiena influentia asupra ómeniloru. Patim'a si pecatulu si-au seceratu totdeun'a victimele loru; dar in mesura si proportiune cu intarirea bisericei acesti doi dusimani ai neamului omenescu au fost facuti mai putien primejdiosi.

Lumea este inse, si remane lume, si precum s'au gasitu in lume ómeni atât de stricati si de demoralisati, cari au infiptu cutitulu in tatalu seau in mam'a loru, si precum crescivismulu se inauguréza, si-si incepe viéti'a cu sange: tocma asia se mai gasescu si astadi ómeni, cari lovescu in biseric'a, lovescu in totu ceace santu este si trebuie se fia.

Proroci mincinosi s'au sculatu de multe ori in lume, cá se abata pre omu dela calea cea drépta, pre carea trebuie se-si faca cursulu acestei vietii. Pro-rocu mincinosu este materialismulu, care s'a sculatu in timpulu din urma, si carele a lovit si a vatamau atât de greu sentiulu de pietate alu credintiosiloru diferiteloru biserici.

■ Dar altii cá altii. Se gasescu in positiune si stare mai buna. Si de cand exista lumea, totdeun'a bogatii si cei puternici s'au sciutu scóte mai cu inlesnire din ispite si din necazuri; dar greu este omului seracu si necajitu a-o face acést'a.

Greu ne este noue a-ne sci si a-ne aflá in timpulu celu greu de astadi si in viforulu ispiteloru si necazuriloru, ce ne impresóra.

Trecem noi romanii din aceste partii astadi prin unu periodu de grea lupta, si vitalitatea nóstra cá poporu prin biseric'a pusa este la grea proba. In o astfeliu de situatiune ne gasescu serbatorile crestina-

tátii. Suntem pré adese ori in aceste sante dile conturbati in mangaiarea, ce ele ni-o dau, si ni-o potu dá, prin cele multe, cari vedemu, ca se petrecu in lume.

In grele imprejurári ne-a gasitu si sant'a serbatóre de astadi. Potopulu apelor a nimicitu in multe partii nadejdea si rodirile fratiloru nostri. Multi dintre acesti frati se gasescu din acestu incidentu in necazu si in durere. Si nu póte omulu sè se semta bine, cand scie, ca fratele seu este in durere. O astfeliu de tirania crestinatatea omului, carele o posede, nu o póte suferi. Mai avem apoi toti, cari traím asdati si alte multe dureri, cari póte ca ne sunt si mai mari si mai grele de suportatu, decât chiar urgi'a potopului.

Putere suntem, si trebuie se fimu cá biseric'a si prin biseric'a, dar faptice nu suntem acea putere mare care am poté fi, avend de arme crucea si evangeli'a lui Christos, acele arme, cari au incununatu pre apostolii Domnului, precum si multimea cea mare de martiri ai crestinatátii.

Prin focu se lamuresce aurulu, in timpuri grele trebuie sè se véda puterea de viétia a institutiuniloru chiamate a conduce si ferici ómenimea.

* * *

Straordinariu timpu este timpulu nostru, strordinaria munca, strordinaria rabdare, si strordinaria taria cere acestu timpu dela noi, dela toti.

Cu tóte acestea convingere avem, ca nimicu nu ne póte stá in cale. Precum prin sangele martiniloru cursu in timpulu góneloru de odinióra s'a sigilatu crestinismulu si dumnedieirea invetiatoriloru lui: toc-m'a asia se póte rentineri si rembarbatí biseric'a nóstra, daca in acestu timpu vom sci se-ne gasimu la inaltimea misiunei si apostoliei, pre care o am luat pre umerii nostri.

Vorb'a este, ca suntem noi mandri de numele lui Christos, cu carele ne-am impodobitu numele nostru?

Neaperatu, ca vom fi, pentruca nu se póte presupune, cá se voimu se-ne insielámu pre noi insine. Ba mergem mai departe, si dechiarám, ca dá, se vedu astadi multe lucruri in societatea nóstra, cari póteca nu vorbescu despre multi din noi in intielesulu acestei constatári. Ómenii sunt ómeni, si toti voiescu se se afirme in societate si in viéti'a publica. Si cine nu se póte afirmá prin fapte, incérca a-se afirmá prin lucruri, cari nu sunt de seam'a crescivismului. Este inse ingrijitu in economi'a cea minunata a provedintiei, cá astfeliu de ómeni se-si iea plat'a loru, si se devina neprimejdiosi. Si nici odata astfeliu de ómeni nu potu paralisá pre cei adeveratu buni; dincontra trebuie se-i faca mai tari si mai energici, mai trainici in lupta.

* * *

Suntem si lucràm in biseric'a si prin biseric'a lui Christosu, si nu ne indoim, nu ne putem indoí de triumfu, daca ne vom scí face vrednici, cá Duhulu Domnului se petróca in noi, si se lucre prin noi.

Nu este cu putintia, ca preotulu cu vocatiune, si inarmatu cu puterea darului apostoliei se nu afe calea si mijlócele, prin cari se lucre cu succesu la ridicarea poporului seu. Nu este cu putintia, cá mireanulu, fia inteligentu, fia celu din urma credintiosu, **daca mandru va fi pre numele de crestinu se nu se angajeze cu tóta puterea s'a la lupt'a cea mare a rentinerii neamului nostru prin ajutoriulu crucii si alu evangheliei.**

Se ne supunem deci cu totii in acésta lupta marétia, si luandu dachu santu, carele este lumina si viétia neperitória se infruntám tóte greutátile, se trecem prin tóte pedecile, cá vrednici urmatori se-ne aretám autecesoriilor nostri, cari au strelucitu prin viétia si lucrare in sensulu doctrineloru crestinismului.

Esamenele publice in scólele nóstre elementarie.

Preste câte've'a dile se vor incepe examenele publice in scólele nóstre elementarie din intréga eparchi'a.—

Esamenele sunt secerisiulu scólei, si prin esamene se constata rodurile si sporiulu scólei.

Pentru noi in stadiulu de desvoltare, in carele ne gasimu, mai au examenele inca o insemnatate, carea nu trebue perduta din vedere.

Tieranulu nostru este unu omu fórte conservativu in vederile si in modulu seu de cugetare. Nu-i placu schimbările, voiesce se traiésca, cum s'a pomenitu din betrani.

De acestu conservativismu se lasa romanulu, si devine dispusu pentru reforme numai in casulu, cand i-dovedesci cu fapte pipaite ca schimbarea, pre carea i-o ai propusu, este de lipsa a-o face, este buna, si-lu duce cu unu pasu inainte.

Si scólele nóstre au neaperatu trebuintia de multe imbunatatiri. Cele mai urgente, si cele mai insemnate imbunatatiri sunt: asigurarea salariilor invetiatoresci si imbunatatirea frecuentatiunei; ér examenele sunt ocaziunea cea mai buna de a indemná si a dispune pre poporu la imbunatatire.

De aceea pretindemu, cá examenele sè-se tiena cu o anumita solemnitate, si se fia cât mai publice. Se fia de facia la esamene toti fruntasii din parochia, preoti, comitetu parochialu, epitropi si onoratori. O pretindemu acést'a, pentrucu este o trebuintia pedagogica atât pentru invetiatoriu, cât si pentru scolariu.

Invetiatoriulu si-espune prin esamenu rezultatulu muncii sale in vederea publicului; si ómenii, cari sunt chiamati in prim'a linia a administrá scól'a trebue se fia de facia, se véda acésta espositiune, — pentrucá din ceeace vedu se póta judecá atât asupra spo-

riului realizatu prin scóla, cât si asupra imbunatatiriloru, ce sunt a-se face.

Asistenti'a fruntasiloru parochiei la esamene este o mare incuragiare pentru invetiatoriulu bunu. Elu casciga prin esamene in stima si in iubire, si neaperatu este mai cu inlesnire ajutoratu de fruntasii parochiei spre a continuá si mai cu succesu opulu celu greu depusu pre umerii sei. In acelasi timp sunt apoi esamenele unu mijlocu de cura si de indreptare pentru invetiatoriulu mai putienu bunu. Sciindu densulu ca prin esamenu este supusu unei controle atât de rigoróse, — si-va pune neaperatu mai multa silintia, pentrucá se póta aretá tot mai multu sporiu, — ér acésta imprejurare devine unu mare avantaju pentru scóla.

Pentru scolari este de asemenea de fórte mare importantia asistarea fruntasiloru parochiei la esamene. Intrensii se provóca prin acésta asistentia unu feliu de ambitiune de a escelá prin respunsurile lor; ér acésta ambitiune este motorulu principalu intru promovarea spiritului de lucru si a dorului de invetiatura in inimile cele fragede ale tenerimei.

Ei bine, ni-se spune adesea, ca tieranulu nostru nu-si da bucurosu pruncii la scóla, si ca nu contribuesce bucurosu cu denariulu seu la sustienerea scólei. Si pana la unu anumitu punctu indreptatita póte se fia acésta dicetória. Esaminele publice sunt inse ocaziunea cea mai buna de a promová in poporu dragostea catra scóla.

Se vina, si se fia de facia parintii prunciloru, cá sè se póta convinge, ca denariulu, cu carele densii au contribuitu la sustienerea scólei, a fost bine folositu, si ca timpul, pre carele l'au petrecutu pruncii in scóla, a fost unu timpu bine intrebuintiatu.

Tieranulu nostru este aplecatu, ba potemu dice in multe pàrti este doiosu dupa invetiatura. Si sunt in poporulu nostru astadi mai in tot locul cáte o clasa de ómeni, pre cari poporulu ii-numesce carturari, ér acesti'a se bucura de o deosebita stima. De aceea noi nu ne putem inchipuí, cá sè se gasésca parinti, in cari se nu se nasca iubirea catra scóla, audindu, ca pruncii lor mergendu la scóla in adeveru au si invetiatu si si-au cascigatu cunoscintie.

Ne aducem in punctulu acést'a aminte de ceea ce ne spunea odata unu omu, care mai intréga viétia s'a s'a ocupatu cu instructiunea in calitate de consiliariu guvernialu si inspectoru scolariu. Fericitulu Dr. Paul Vasiciu, care asistase la esamene in scólele nóstre din intréga Transilvani'a istorisiá cu unu feliu de bucuria intre altele din esperientiele sale facute pre terenulu invetiamentului, ca cele mai bune scóle si frecuentatiunea cea mai buna o-a aflatu in acele comune, unde se punea mai mare pondu pre esamene, si unde diu'a, in carea se teneau examenele, erá adeverata serbatóre pentru comuna.

Suntem dusmani paradiloru, si daca dorimu si noi cu esperintiele unui barbatu in ale instructiunei, precum

a fost fericitul Dr. Vasiciu, ca diu'a, in carea se tienu esamenele, se fia o di de serbatore, dechiarãm, ca nu parada, nu lustru dorimu; ci pretindemu realitate in esame. Esamenulu se fia o oglinda viia, din carea lumea se véda sporiulu scólei, si obscea crestinesca din parochia se véda din respunsuri, ca ómenii viitoriului s'au deprinsu a-si cascigá cunoscintie, cari cunoscintie i-voru poté pune in positiune de a luptá mai cu sporiu si mai cu trainicia cu greutátile vietii.

Sperãm, ca invetiatori, preoti si inspectori scolari, si toti ceice inriurare avem in ale scólei vom lucrá, cá si de astadata astfelu sè se procedá.

Epistolele parochului betranu.

IV.

Iubite Nepóte! Romanii se bineventéza in unele pãrti, cand se departu unulu de altulu cu cuvintele: „s'audim de bine.“ Si cu adeveratu buna dicetória este acésta. M'am totu socotitu inse, cá se cautu, si se afli, ca de unde a venitu romanulu la acésta dicetória, si colegulu meu, parintele pop'a Mihaiu mi-a disu: „d'apoi ca neamului nostru asia i-amersu de multa vreme acuma, de nu sciau bietii ómenii, ca ce voru se mai patiesca, si se mai suferi, pana cand se voru mai poté intelni unulu cu altulu.“

Si cu buna lumina m'a luminatu parintele Mihaiu. Mi-a venitu in minte acésta dicetória chiar acum, cand asceptãm, se se incépa esamenele, si cand asceptam, se vedem sporiulu scóleloru nóstre.

Eu iubite nepóte, me trudescu multu cu scól'a, si am noroculu, ca si invetiatoriulu din satulu meu inca se silesce se face ce póte; si in anulu acest'a pentruca se incepu esamenele, am adunatu comitetulu, cá se-ne sfatuim, cum am poté noi incuragiá pre scolari mai bine la invetiatura, si comitetulu nostru a hotaritu se facem, cá si in alti ani, se cumperãm nisce pene frumóse si nisce càrti, si se-le impartim intre scolarii, cari vor respunde bine. Eu am multie-mitu comitetului pentru acésta hotarire; dar m'am fost ganditu de multu la unu lucru. Vedi, noi preotii avem multe detorintie, noi trebuie se cantãm, si se descoperim talentele prunciloru, si apoi se sfatuim pre parintii prunciloru, se-i dea la invetiatura si la maestrui, se invetie mai departe dupa talentele lor. Este unu pruncu la noi in scóla fórte talentatu, de sta omulu de se mira, cand i-aude respunsurile, — si am spusu acést'a comitetului, si i-am disu, ca ar fi pecatu, cá acestu pruncu se nu invetie carte mai multa, dar tataseu este omu sermanu, si deci am disu comitetului, cá se-lu ajutãm noi cu totii se-nvetie mai departe, si dela biserica cu ce-lu vom poté, dar si noi de noi cu ce ne va lasá inim'a, si astfelu se iésa si din satulu nostru câte unu pruncu invetiatu.

Comitetulu la inceputu nu pré vrea, pentruca vremurile sunt grele, si ómenii nostri se cam code-scu, cand audu de date; dar dela o vreme dupace

l'am luminatu, mi-a facutu pre voia. A hotaritu adeca comitetulu, cá se face o cercare pre unu anu cu acelu pruncu, si adeca la tótna se-lu trimetem la Aradu la scolile latine, si jumetate cheltuiél'a se-i-o portãm dela biserica, ér jumetate se adunãm noi dela ómenii mai cu dare de mana, si cá nu cumva comitetulu se-si uite de acésta hotarire am inceputu a aduná fiend inca in siedintia. Am datu eu mai antaiu ce am potutu, a mai datu si membri toti câte cev'a, si socotu, ca pana pre tótna, de va ajutá Ddiu vom face tóte cele bune.

Cum se va sfersì acestu lucru nu sciu, dar am nadejde buna, ca prunculu va fi serguitoriu si cu portare buna, si apoi dupa vr'o doi trei ani va capetá dóra si vr'unu stipendiu, se va mai ajutá si densulu, si asia vom poté cresce si din satulu nostru unu omu invetiatu.

Ti-am scrisu acést'a iubite nepóte mai cu seama, cá se-o véda si alti frati preoti, si se face si densii ce potu in acésta privintia, pentruca eu asia am bagatu de seama, ca astadi umbla mai putieni prunci de romanu la scóla, de cum umblau mai nainte. Se va face de buna seama astfelu, si mai bine in comunele mai mari si mai bune, dar pana cand vom audi, seau vom cetí, eu dicu: „s'audim de bine.“

La cestiunea invetiametului.

Istori'a ne aréta fasele de desvoltare ale ómeniei, pana in timpulu de acum, ne spune tóte lup-tele avute pentru desvoltare si totdeodata, ne arata pre ómenii, cari s'au jertfitu pentru cultura.

Fórte greu poteau strabate radiele luminii in intunerecu, deórece acelea radie erau putiene in proportiune cu intunerecul; dar incetulu cu incetulu, potentiandu-se radiele luminii, au strabatutu mai adencu in intunerecu, facendu-lu pre acel'a se dispara din naintea luminii, precum pere fumulu, si precum se topesce cér'a de faci'a focului.

Nici odata apoi n'au luatú asia mari dimensiuni radiele de lumina cá in timpulu presentu. Si totu acelu omu si acelu poporu este espusu perirei, déca n'au strabatutu pana la elu radiele luminii, luminandu-i mintea si incaldindu-i inim'a, càci intunerecul cauta se péra din naintea luminii; asia apoi unu omu, séu unu poporu fara cultura, va fi nimicitu cu totulu de unu altu poporu mai cultu, nepotendu acelu-lu'a se-i resiste.

E apoi o cestiune de esistintia, cá unu poporu sè se cultiveze, cá asia apoi se-nu devina strivitu, dandu peptu giganticu concurentiei, ce i-se face.

Si cultur'a se póte respandí prin mai multe mijlóce; ce e dreptu, unele cu mai multu, altele cu mai putien succesu, dar si unele, si altele urmarescu unulu si acelasi scopu. Si celu mai puternicu focalaria si respective mijlocu pentru respandirea luminii e scól'a, de unde apoi radiele de lumina strabatu asu-

pr'a poporului, luminandu-lu si facendu-lu cá elu in-susi se stea pe picioarele sale.

Un'a inse e reu, ceea ce cu durere trebuie se constatámu, ca pre langa tóte nisuintiele scólei, vedemu, ca cei mai multi din pruncii, cari au cercetatú scól'a, la etatea de 20 de ani mai nu sciú nimicu din cele-ce au invetiátu la scóla. Ast'a apoi provine de acolo, ca cei-ce au esitu din scól'a poporala, nu se ocupa mai de feliu cu cetitulu, ori cu scrisulu, pentru-cá nu li-se da ocaziune spre aceea si chiar n'au la man'a loru astfeliu de cárti, cari ar escitá in ei voi'a de a ceti, cand apoi, in urm'a urmeloru, uita cu totulú ceea ce au invetiátu.

N'avem apoi altcev'a, decât se cautamu dupa medicamentu, si se vindecamu ran'a si vindecandu-o se mergemu inainte. Se facem si noi ceea ce au facutu alti ómeni, séu alte neamuri si tréb'a e gat'a.

Si anume?

Avem se-ne uitam la cele-lalte popóre conlocitóre cu noi, si apoi vom vedé ca mai in fiecare comuna au „Societate de lectura,“ adeca o scóla carea continua ceea ce a inceputu scól'a poporala, inse e menita pentru ómeni mai in etate. Acést'a apoi avem se facem si noi si cu acést'a apoi, am contribuitu fórté multu la delaturarea reului.

Societatea de lectura este celu mai corespundietoriu asiedimentu de cultura pentru luminarea poporului, continuandu invetiaturile din scól'a poporala. Aci i-se desvólta omului gustulu de a ceti, dandu-i se cárti potrivite pentru densulu, si-si procura cunoscintie prin cetirea a tot-feliulu de foi si din prelegeri corespundietóre.

Ceea ce póte face o societate, nu póte face unu singuru omu. Unulu pune putieni banisiori, altulu éراسi, si asia apoi se strengé o sumulitia, pre care se póte procurá mai multe feliuri de foi si inca se póte infintia o biblioteca destulu de corespundietória. Si apoi éra : unulu scie un'a, altulu alt'a, si apoi se lumineza unulu pre altulu, dandu-li-se ocaziune spre acelea.

Si Dómne, de multe mai are lipsa poporulu nostru, cá se póta esi invingatoriu, si se scape de ispitele timpului presentu. Cáci bine se-ni insemnamu : au trecutu timpurile acelea, cand neamulu nostru avea celu mai puternicu scutu in biseric'a, atunci dicu, cand déca-i atacá cineva biseric'a, sacrificá tóta averea s'a si sângele seu pentru aperarea ei. Astadi inse, poporulu au mai scapatatu din insufletirea ce o au fost avutu mai de multu fatia de biseric'a, si astfeliu, esindu de sub aripile ei, fórté usioru póte picá victima in mregea celoru ce ambla a-i pune curse.

Si pentru cá se potemu preveni astfeliu de ispite, cauta se-lu luminámu cât de timpuriu, folosindu-ne de tóte mijlócele culturali, prin cari apoi se-lu abatemu a nu esi de sub aripile bisericiei, si se-lu facemu, se-si iubésca cât de tare neamulu seu, cá a-

sia apoi, daca va fi atacata biseric'a s'a se-si sacrifice totulú pentru salvarea ei.

Se infintiamu dara Societáti de lectura si prin ele se luminámu poporulu, mantuindu-lu de ispite, cáci mantuindu-lu pre elu, ne-am mantuitu pre noi insine.

Galsi'a, la 17. Aprile 1887.

Invetiatoriulu.

Premiile Academiei Romane.

Insciintiare.

Dupa decisiunile luate de Academi'a Romana in sesiunile de pana la anulu 1887, concursurile propuse de Academi'a sunt cele urmatóre :

I. *Premiulu Naturelu-Herescu* din Seri'a B. de 4000 lei, se va decerne, in sesiunea generala din anulu 1888, unei carti scrise in limb'a romana cu contienutu de ori ce natura, care se va judecá mai meritorie printre cele publicate dela 1. Ianuarie pana la 31. Decemvre 1887.

II. *Premiulu Statului Lazaru*, de 5000 lei, se va decerne in sesiunea generala din anulu 1888 unei carti scrise in limb'a romana, cu contienutu sciintificu, care se va judecá mai meritorie printre cele publicate dela 1. Ianuarie 1886 pana la 31. Decemvre 1887, s'au celei mai importante inventiuni sciintifice facute dela 1. Ianuarie 1886 pana la 31. Decemvre 1887.

NB. Concurrentii la aceste premii vor binevoi a trimite la cancelari'a Academiei Romane in Bucuresci operele loru, cari voru fi in conditiunile de timpu aci insemnate, in câte 12 esemplare, pana la 31. Decemvre 1887.

III. *Marele premiu Nasturelu-Herescu* din seri'a B. in suma 12,000 lei, se va decerne in sesiunea generala din anulu 1889, unei carti scrise in limb'a romana, cu contienutu de ori-ce natura, care se va judecá mai meritorie printre cele publicate dela 1. Ianuarie 1885 pana la 31. Decemvre 1888.

NB. In privinti'a premiilor „Nasturelu-Herescu“ se punu in cunoscinti'a publicului urmatórele dispositiuni din codicilulu reposatului intru tericire C. Nasturelu-Herescu :

B. Premii pentru opere publicate.

„In totu anulu Societatea Academica Romana va a-vea a premia, din veniturile fondului *Nasturelu*, o „carte tiparita originala, in limb'a romana, care se va socoti de catra societate ca cea mai buna publicatiune aparuta in cursulu anului.

„Inse aceste premie voru fi de doue specii :

„1. In trei ani consecutivi, de a randulu, se va decerne cate unu premiu de patru mii lei, Nr. 4000 L. n. minimum, la cea mai buna carte aparuta in cursulu „anului espiratu ;

„2. Era in alu patrilea anu se va decerne unu premiu fixtu de lei 12,000, carele se va numi „*Marele premiu „Nasturelu*,“ operi care va fi judecata „ca publicatiunea de capetenie ce va fi aparutu in cursulu „celoru patru ani precedenti. Acestu premiu nu se va putea decerne unei lucrari, care va fi obtinutu déjà unulu „dintre premiile anuale, de cat defalcandu dintrinsulu valórea premiului precedentu.

„Operele ce se voru recompensá cu acésta a dou'a „serie de premie voru tractá cu preferintia despre materiile urmatóre :

a) „Scrieri serióse de istorie si sciintiele accesorii ale „istoriei, preferindu-se cele atingátóre de istori'a tieriloru „romane ;

- b) „Scrieri de religiunea ortodoxa, de morala practica si de filosofie ;
- c) „Scrieri de sciintie politice si de economi'a sociala ;
- d) „Tractate originale despre sciintiele esacte ;
- e) „Scrieri enciclopedice, precum dictionare de istorie si geografie, in cari se intre si istori'a si geografi'a Romaniei ; dictionare generale s'au partiale de sciintie esacte, de arti si meserii, de administratiune si jurisprudentia, si alte asemenea lucrari utile si bine intocmite ;
- f) „Carti didactice de o valóre insemnata cá metodou si cá cuprinsu ;
- g) „Dictionare limbistice in limb'a romanésca, mai alesu pentru limbile antice si orientale, adeca limb'a latina, elen'a, sanscrita, ebraic'a, arab'a, turc'a, slavon'a veche, si altele ;
- g) „Publicatiuni si lucrari artistice de o valóre serioasa, adeca relative la artele plastice, arhitectur'a, sculptur'a, pictur'a, gravur'a si chiar opere musicale seriose, pe cari aceste tóte societatea academica romana le va putea aprebiá atunci, cand si va intinde activitatea ei si asupr'a tuturor materiiloru de bele-arti ;
- i) „Scrieri de pur'a literatur'a romana, in prosa si versuri, precum poeme, drame si comedii seriose, — mai alesu subiecte nationale, — si ori-ce alte opere de inalt'a literatura. Acestor'a mai cu séma a-si dorí se se acorde Marele Premiu Nasturelu, cand vor fi judecate ca avandu unu meritu cu totulu superioru, spre a se dá astfelu o incurajare mai puternica desvoltarii literaturii nationale.“

La acestea se mai adauga urmatórele dispositiuni luate de societatea academica.

1. Ip concursurile acestora premii se potu presentá si opuri preinnoite in noue editiuni, cari se vor fi retiparitu in cursulu anului de autori in vietia.

2. Dupa cuprinderea chiar a testamentului, traducutiunile din limbi straine sunt escluse dela concursu ; se va face inse exceptiune pentru acele traducutiuni de pe opuri straine clasice, cari :

a) s'au prin dificultatile invinse ale unei perfecte reproduceri in versuri romanesci, vor constitui adeverate opuri literare ale limbei romane ;

b) s'au prin anexarea de elucidari si de note sciintifice, cu totulu proprie traducatoriului, si vor fi insusitu meritele unoru lucrari originale in limb'a romana.

3. Cartile premiate de Academi'a Romana din alte fonduri ale sale sau cele tiparite din initiativ'a si cu spesele ei, nu potu intrá la concursu pentru premiile Nasturelu din seri'a B.

4. Premiile nasturelu din seri'a B. se potu acordá nu numai unoru opuri complete, ci si partii unui opu tiparitu in cursulu anului, cu conditiuni inse, ca acésta parte se fie de valóre si de intinderea unui volumu si nu de ale unei simple fascióre, (minimum 400 pag. formatu in 8° garmondu).

5. Premiarea unei parti a unui opu la unu concursu anualu nu impedece premiarea unei alte parti a aceluia-si opu la unu concursu posterioru.

6. Opurile anonime si pseudonime vor puté fi admise la concursulu cartiloru tiparite, ér autorii lor, spre a primi premiile acordate, vor-trebuí se justifice proprietatea lor.

IV. *Premiulu statului Heliade-Radulescu*, de 5,000 lei, se va decerne in sesiunea generala din anulu 1888, celei mai bune disertatiuni scrise in limb'a romana asupr'a urmatoriului subiectu :

„Nunt'a la Romani Studiu istorico-etnografic comparativu.“

Usurile nuptiale trebuescu studiate in varietatile loru dupa tóte provinciile romane, comparandu-se cu nunt'a la vechii Romeni si la popórele neo-latine pe de o parte, cu nunt'a la vecinii Romanilor (Slavi, Unguri, Greci, Albanesi) pe de alta, de unde se reésa apoi dela sine o conclusiune istorico-etnografica.

Manuscrisulu va trebui se cuprinda materie pentru 200—3000 pag'ine de tipariu 8° garmondu.

Terminulu presentarii manuscriseloru la concursu va fi pana la 31. Decemvre 1887.

V. *Premiulu Statului Lazaru*, de 5000 lei, se va decerne in sesiunea generala din anulu 1889 celei mai bune lucrari in limb'a romana asupr'a urmatoriului subiectu :

„Studiulu vinuriloru din Romani'a din punctulu de vedere economicu si alu compositiunii loru chimice.“

Manuscrisulu va trebui se cuprinda materie pentru circ'a 300 pag'ine de tipariu in 8° garmondu.

Terminulu presentarii manuscriseloru la concursu va fi pana 31. Decemvre 1888.

VI. *Premiulu Statului Heliade-Radulescu*, de 5000 lei, se va decerne in sesiunea generala din anulu 1889 unei carti scrise in limb'a romana, cu continutu literaru, care se va judecá mai meritorie printre cele publicate dela 1. Ianuarie 1887 pana la 31. Decemvre 1888.

VII. *Premiulu Asociatiuni Craiovene pentru desvoltarea invetiameotului publicu*, in sum'a de lei 1500, se va decerne in sesiunea generala din anulu 1890, celei mai bune carti didactice in limb'a romana din cate se vor fi tiparitu dela 1. Ianuarie 1887 pana la 31. Decemvre 1889. Acésta data este si terminulu extremu alu depunerii la cancelari'a Academiei, in 12 esemplare, a cartiloru propuse pentru concursu.

VIII. *Premiulu Statului Heliade-Radulescu*, de 5000 lei, se va decerne in sesiunea generala din anulu 1890, celei mai bune lucrari scrise in limb'a romana asupra urmatoriului subiectu :

„Istori'a scóleloru in tierile romane in prim'a jumatare a secolului XIX pana la anulu 1864.“

Terminulu presentarii manuscriseloru la concursu va fi 31. Decemvre 1889.

IX. *Premiulu Alexandru I. Cuza*, de 10,000 lei, se va decerne in sesiunea generala din anulu 1891 celei mai bune lucrari scrise in limb'a romana asupra urmatoriului subiectu :

„Istori'a Romaniloru dela Aurelianu pana la fundarea Principatelor.“ Terminulu presentarii manuscriseloru va fi 30. Novemvre 1890.

X. *Premiulu G. San-Marinu*, in suma de 1500 lei, se va decerne in sesiunea generala din anulu 1891 celei mai bune lucrari asupr'a urmatoriului subiectu :

„Consideratiuni asupra aomerciului Romaniei cu tierile straine statu la Orientu cât si la Occidentu, incependu cu secolulu alu XVI-lea pana la anulu 1860.“

Terminulu presentarii manuscriseloru la concursu va fi 31. Decemvre 1890.

NB. Manuscrisele lucrariiloru puse la concursurile premiiloru de sub Nrii IV, V, VIII, IX si X se vor presentá anonime, purtandu o devisa, care va fi reproducu pe unu plicu sigilatu continendu numele concurentului.

Academi'a i-si reserva dreptulu de a tipari in publicatiunile sale lucrariile ce se vor premiá

Premiile se vor da autoriloru numai dupa tiparirea lucrariiloru premiate.

D i v e r s e.

* **Pré Sant'i'a Sa**, parintele Episcopu diecesanu alu Aradului *Ioanu Metianu* a plecatu ieri la Topolove-tiulu-mare in protopresviteratulul Belintului, comitatulu Carasiu-Severinu pentru santirea bisericeii de nou zidita acolo.—

* **Esamenele publice** la Seminariulu diecesanu din Arad cu finea anului scolasticu curentu se vor tiené dupa urmatóri'a programa :

Luni in 8/20. Iunie a. c. inainte de amédi se vor esaminá elevii cursului III preparandialu din religiune, sciintiele pedagogice, istori'a universalá si geografi'a ; dupa amédi elevii cursului I teologicu din tóte obiectele de in- vetiamentu.

Marti 9/21. Iunie inainte de amédi elevii cursului II preparandialu din tóte obiectele ; dupa amédi elevii cursului II teologicu din tóte obiectele.

Mercuri 10/22. Iunie elevii cursului III teologicu din tóte obiectele.

Joi 11/23. Iunie inainte de amédi elevii cursului III preparandialu din : matematica, limb'a si literatur'a romana, limb'a germana si constitutiunea patriei si a bisericeii ; dupa amédi tóte cursurile din cantulu bisericescu si rituale ;

Vineri 12/24. Iunie inainte de amédi elevii cursului I preparandialu din tóte obiectele, dupa amédi elevii cursului III preparandialu din fisica, istori'a naturala, igien'a si economi'a.

Sambata 13/25. Iunie tóte cursurile din muzic'a vo- cala si instrumentala si din gimnastica.

Dumineca 14/26. Iunie la 10 óre se va oficiá in biseric'a catedrala „Te deum,“ ér dupa aceea se voru ceti clasificatiunile in sala seminariului.

Luni 15/27. Iunie inainte de amédi se voru tiené e- samene cu preparandistele.

* **Multiamita publica.** Pentru sprijinulu moralu si materialu si bunavointi'a manifestata cu ocaziunea inmorm- tentárei, — neuitatulu meu fiu *Ioanu Bradeanu*, prepa- randu c. II, — intemplata in 18/30. Maiu, grabescu si pre- calea acést'a a multiamí préonoratulu corpu-professoralu dela institutul teol.-pedag. din Arad ; — in deosebí On. Domni Dr. *Ioan Trailescu* si *Georgiu Papu*, prefecti dela Seminariulu si Alumneulu diecesanu, precum si intregéi tinerimi teologice-pedagogice. Satulu-nou (langa Panciov'a) in 2. Iunie 1887. *Iulian'a Bradeanu*, invetiátóresa veduva.

* **Multiamita publica.** Subscrisula vinu a es- prim'a cea mai sincera multiamita poporenloru mei din *Giula-Varsianu* Comit. Aradului si anume : Judelui pro- cesualu Comunalu *Moise Balagiu*, care au acoperitu cu badigu au pusu icón'a Dnului *Is. Christosu* si au coloratu crucea cea mare in mormintele din *G. Varsianu* cu spe- sele proprii de 16 fl. v. a. — Asemenea fratii *Alesandru Popu* si *Isail'a Popu* au cumperatu unu prapore in pretiu de 12 fl. s. bisericeii precum si ved. *Flóre Ciurdarasiu*, au cumperatu unu prapore in pretiu de 15 fl. si *Ioanu Misa- rosu* inca unu prapore cu 10 fl. v. a. totu pe sém'a S. bisericeii din locu. — Pentru care fapte marinimóse pri- méscá respectivii cea mai profunda multiamita, prébunulu Ddiu se le resplatésca insutitu si inmiitu spelele facute, le lungiésca firulu vietiei intru multi ani ca se mai póta si de aci inainte ajutorá si impodobi St. biserica. *Giula- Varsianu*, 15. Mai 1887. *Georgiu Ciobrisiu*, par. gr. or.

* **Multiamita publica.** Cand scriu acesteá, o facu pentru acea recunoscintia binemeritata, — cáci fapta crestinésca si bineplacuta atát inaintea lui *Dumnedieu*, cât si inaintea ómeniloru, a seversitu duoi buni credinciosi de ai bisericeii nóstre din *Totvaradi'a*, — si cu adeverata pie- tate crestinésca, dorindu de a imfrumsetiá cas'a lui *Du-*

mnedieu ; — au daruitu pre sém'a santei bisericeii dómn'a : *Sofi'a Popovicu* unu prapore in pretiu de 40 fl. fl. v., ér agronomulu : *Sofronu Cadariu* unu réndu de odejdi bise- riceesci in pretiu de 60 fl., a caroru santire s'a seversita in 14/26. Maiu, in serbatórea Inaltiarii Domnului, cu so- lemnitatea cuvenita. De si biserice'a nóstra din *Totvaradi'a* duce lipsa inca de mai multe obiecte, cáci dupa calamita- tea dela anulu 1885, — de trist'a memoria — caud bise- ric'a a fost dearsa, abia numai pre serbatorile Nascerii Domnului am potutu se intramu in acést'a de nou zidita.

Primésca deci, onorat'a dómná si confratele nóstra agronomulu *S. Cadariu*, cá daruitori — profund'a nóstra multiamita si recunoscintia pentru acéstá fapta crestinésca ; rugandu pre *Dumnedieu* se-i traésca inca la multi ani fe- riciti, pre langa statornica sanetate, — si iamultiendu-le averea, cá se póta si in viitoriu din prisosulu castigului loru a spóri in fapte crestinesci.

„Binecuventéza Dómné, si santiesca, pre cei ce iu- bescu podób'a casei Tale, — Tu pre acei'a ii prémaresece cu *Dumnediéscá Ta potere!*“

Totvaradi'a, la 17/29. Maiu 1887. — Credinciosii bi- sericeii din *Totvaradi'a* : prin *V. Neiculescu*, preotu.

* **Doúe obiecte vechi de ceramica*** Cu oca- ziunea lucrariilor de terasamentu pentru drumulu de fieru *Bárlad-Vaslui*, s'au gasitu mai multe obiecte vechi.

Doúe din aceste se afla acum in museulu gimnasiu- lui realu si suntu fórté curióse, mai cu séma primulu prin form'a si prin bas-reliefulu ce represinta. Form'a primitiva a acestui obiectu a fostu patrata, avendu fiecare lature marimea de m. 0,2, grosimea cu pervasulu este de m. 0,01. Materialulu din care este facutu, este argila fórté bine framantata si arsa.

In totalu a avutu form'a unui tablou séu mai bine a unei icóne si destinatiunea se pare se fi fostu religiósa judecandu dupa basreliefulu ce represinta, cáci pe supra- fatia este reprezentatu unu calaretiu, de m. 0.08 bustulu si capulu standu dreptu si fórté aprópe de capulu animalului. Pos'a de calatoria este fórté ciudata ; cáci corpulu in locu se fia profilu, este dreptu cu manile visibile in tórtá. Ma- rimea calului, de si prin forma se aséména mai multu cu o caprióra, este de m. 01 ; grosimea la mijlocu este de m. 0,02. gatulu inse pare a fi fostu mai mare, capulu este ruptu si remane numai m. 0.04. Piciórele calului fórté subtiri in comparatia cu corpulu, fiecare lungu de m. 0.06. Calulu este reprezentatu fugindu. Tabloulu in totalu este lamuritu lucratu. Ce se fle si de unde ar pu- tea proveni ? deocamdata nu scimu.

Alu doilea obiectu este o urna bine lucrata, smal- tiuita si impodobita cu desemnari scrijelate, cu patru tórté dispuse in modulu urmatoriu : doue mai susu pe o parte si alte doue mai susu pe alta parte ; grosimea la mijlocu este m. 0.45 la gátu m. 0.24 ; lungimea gátului m. 0.04, largimea fundului m. 0,05. Destinatiunea s'a pare se fi fostu pentru trebuintiele casnice. Déca provenienti'a s'a este romana. cum credemu, atunci prin acést'a se probéza ca si prin partile acesteá au fostu locuintie romane, in provincia *Moesi'a inferióra*, care locuintie paru a fi fostu reslatite pe totu cuprinsulu dintre *Siretu* si *Prutu*, jude- candu dupa deosebitele resturi de obiecte romane gasite precum suntu cele 80 monete romane gasite la mosi'a d-lui *Giusca*, aflatóre acum in museulu din *Bárladu*, des- crise si descifrate de d. dr. *Schuhardt*.

* Donate gimnasiului realu de d. ingineru *Iules Zanné*.

D. Arama din *Husi* ne inscintiezá ca de curendu s'ar fi aflatu tn saptaturile dela *Stalinesci* unu ciocann de pétra, a carui intrebun- tiare ne-ar duce in epoc'a preistorica ; ér in carierile de pétra din dealulu *Sstoestiloru* s'ar fi aflatu copaci petrificati. Studiéria loru ar fi de folosu pentru cunoscintia geologica a solului nostru. — „Romani'a libera“

Concursu.

Pe statiunea invetiatorésca din comun'a **Dubesciu**, se escrie concursu, cu urmatórea dotatiune.

- 1) Salariulu invetiatorescu in bani gat'a 89 fl.
- 2) Pentru clisa, sare, si lumini 50 fl. 95 cr.
- 3) 8 orgi de lemne pentru scóla, si invetiatori,
- 4) 2 jugere de pamentu livada de fenu,
- 5) 20. hl. si 20 litre cucuruзу sfarmatu in natura,
- 6) Pentru conferintia 8 fl.
- 7) Scripturistica 5 fl. cuartiru liberu cu gradina de legumi de 800.

Terminulu de alegere **21. Iuniu**.

Doritorii de a cuprinde acést'a statiune, au a-si subterne documentele conform statutului organicu, prevediutu cu testimoniulu din limb'a magiara, adresate comitetului parochialu, subscrisului inspectoru scolaru, per **Lugosiu**, p. u. **Balintiu**, comitatulu **Carasiu-Severinu** in **Leocusesciu**, — Recurentii au a-se presentá in sant'a bisericu in vre-o dumineca ori serbatóre pentru a-si aretá desteritatea in tipicu, si cantari bisericesci.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: **ADAM ROS'A**, m. p. inspect. scl.

—□—

In urm'a repausarii invetiatorului **Cratiun Tomescu**, devenindu vacantu postulu invetiati. dela scól'a II nóua din comun'a **Siclau**, pentru indeplinirea aceluia in modu definitivu prin acést'a se escrie concursu cu terminu de alegere pe **Duminec'a** din **7. Iuniu st. v. a. c.**

Emolumentele sunt:

- 1) Ca salariu anualu in bani 360 fl. v. a.
- 2) Cortelu corespundietoriu; si gradina spatiósa de legumi.
- 3) 7 orgii de lemne focali in folosint'a invetiatoriu-lui si pentru incalzirea localitátei de invetiamentu.
- 4) Pentru servitoriuulu scólei 20 fl.; diurne pentru conferintiele invetiatoresci 10 fl. pentru scripturistica 5 fl.
- 5) In casulu, candu alesulu va aretá in terminu de unu anu, progresu multiamitoriu, salariulu stabilitu i-se va inbunatati.

Pentru recurenti, se stabilescu urmatórele conditiuni:

a) Cá se posiéda examen de cualificatiune pedagogicu cu succesu de frunte, adeca de cl. I., ori eventualu se produca atestatu dela Ven. Consist. diec. cumcá pe terenulu pedagogicu, in pracsu a doveditu, cá sunt binemeritati;

b) Vor fi cu deseversire preferiti acei individi dintre competenti, cari potu dovedi in modu autoritativu, cá au desteritate in cunoscint'a noteloru, — si pracs'a receruta spre a poté infintiá choru artisticu vocalu, — si tot-odata se deobliga, pentru infintiarea in comuna a unui choru de plugari in interesulu comunitátei bis.; pentru sustinerea si conducerea aceluia; — in favorulu acestui scopu, cá remuneratiune este de ja prelimitatu in spesele cultulu 150fl.

c) A se presentá in bisericu la o Dumineca ori serbatóre spre a aretá desteritatea in cantu si tipicu,

d) Petitiunile instruite conform conditiuniloru din punctele de usu, competenti au de ale subterne **Pré On. Domnu** protopresv. si inspectoru scolaru cercualu **Petru Chirilescu**, in **Chitigház** — **Kétegyháza** comit. **Békés** pana cu 2 dile inainte de alegere.

Dat in siedinti'a comit. par. tienuta la **19. Aprilie 1887**.

Grigorie Mladin, m. p.
not. adhoc alu com. par.

Ioan Codreanu, m. p.
pres. com. par.

In contielegere cu: **P. CHIRILESCU**, m. p. prot. insp. scl.

—□—

Pentru parochi'a a dóu'a vacanta din **Tautiu**, in protopresviteratulu **Buteniloru**, constatatória din 200 case si cu carea e impreunata venitululu unei jumetate sessiuni pamentu aratoriu, birulu dela fia-care casa de díleriu câte $\frac{1}{2}$ mesura porumbu éra dela casele cu pamentu câte $\frac{1}{2}$ mesura gráu si jumetate mesura porumbu, apoi stolele indatinate, cari venite tóte computate se urca la 600 fl. — se escrie concursu cu terminu pana la a dóu'a Dumineca dupa **Rusalii 7/19. Iuniu a. c.** pana cand recurentii se vor presentá vre-odata in biseric'a din locu si se vor face cunoscuti alegetoriloru, éra recursele proviediute cu documentele necesarie pentru parochii de class'a a II-a — adresate catra subscrisulu comitetu, le vor subterne pe calea **P. On. oficiu** protopresviteralu din **Buteni (Butyin)** cottulu **Aradului**.

Tautiu, la **3. Maiu 1887**.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **C. GURBANU**, m. p. protopresv.

—□—

Se escrie concursu pentru deplinirea parochiei vacante nou organisata din **Sumugiu-Mierlau**, protopresviteratulu **Oradii-mari** cu terminu de alegere pe **Dumineca** in **21. Iuniu (3. Iuliu) a. c.**

Emolumentele sunt:

a) *Dela comun'a matre Sumugiu:*

1. Cas'a parochiala pretiuita in 20 fl.
2. Pamentu aretoriu, fenatiu si spinetu 32 jugere 66 fl.
3. Biru dela 120 Nri câte o mesura de bucate 120 fl.
4. Dile de lucru cu plugulu 15, cu mânile 100, 45 fl.
5. Stólele indatinate 50 fl.

b) *Dela fil'ia Mierlau:*

1. Cas'a parochiala pretiuita in 15 fl.
2. Pamentu aretoriu, fenatiu si spinetu 13 jugere 78 fl.
3. Birulu, dela 102 familie, câte o mesura de bucate 102 fl.
4. orgii de lemne 12 fl.
5. Venitele stolari 63 fl. — Sum'a totala 571 fl.

Recurentii vor avea recursele loru instruite cu documintele prescise de „Statutululu organicu,” adresate comitetulu parochialu din **Sumugiu-Mierlau**, ale trimite subscrisulu in **Zsáka**, u. p. **Furta** pana in **16/28. Iuniu a. c.**, avendu pana la alegere a-se presentá in **St. Biserica** din **Sumugiu** si **Mierlau**, spre a-si aretá desteritatea in cele bisericesci.

Se obsérva cá alegéndulu preotu vá avea se locuésca in comun'a matre **Sumugiu**.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: **TOM'A PACALA**, m. p. protopopu.

—□—

Pentru indeplinirea statiunei invetiatoresci **Lunc'a-Hotaru**, conform conclusulu **V. Consistoriu** din **Oradea-mare** de sub **Nr. 430. sc. a. c.** se escrie concursu cu terminu de alegere pe **26. Maiu v. a. c.**, adeca a trei'a di de **Rusalii**.

Salariulu consta din:

- a) 96 fl. 75 cr., 5 cubule de bucate, si o holda de pamentu dela **Lunc'a**,
- b) 47 fl. 67 cr. si trei cubule de bucate dela **Hotaru**; apoi cuartiru cu gradina de dóue mesuri semenatura si stole cantorale.

Recurentii vor avea a-si trimite petitiunile sale cu documintele recerute pana la **25. Maiu a. c.** la subscrisulu in **Beiusiu**.

Beiusiu, in **4. Maiu 1887**.

Vasiliu Papp, m. p.
protop. Vascului.

In contielegere cu comitet. par. din **Lunc'a-Hotaru**.

—□—